

56.

Lyon 1859 június 18.

KOSSUTH NEJÉNEK, BESZÁMOLVA UTAZÁSÁRÓL.

Lyon, Grand Hotel de Lyon.
Szombat éjféلكor.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Kedves Lelkern Angyalom!

Eddig volnánk. Egy óra előtt érkezünk baj nélkül — Párisból 11 órakor reggel indulván. — Itt ugy a vasuton utazás olcsóbb 's kényelmesebb mint Angliában — mint, legalább ezen pompás fogadó után ítélve, mellybe ezen pompás városban Figyelmessy be-szállított 's melly igazán a csin és kéjelem legnagyobb fokán áll 's a mellett olcsó. — Egy salon, nagy uri kényelemmel, még a fala is bársonyos, 's a padolata Brüsseli kárpitos 's két hálószoba három ágygal (Irányi is jó) nem egészen egy font (22 frank 50 centimes) 24 órára.

De a Genuába érkezés iránt, úgy hogy a czélnak megfeleljen, nagy bajban valék. Londonból küldött telegraphomra választ nem kapván, Párisból újra telegrapháltam csütörtökön, mihelyt megérkezem, 's ma 11 órakori elindulásomig megint nem volt válasz. Vak-tában indultam olly czéllal, hogy innen Irányit a Mont Cenisnek utasítom, ki hétfőn déltájban odá érkezik — én pedig Marseillebe megyek indulandó az első hajóval, mellyről Párisban azt hallók, hogy minden nap indul — a tengeri útra szántam magam azért, mert nem kapván hirt Genuából, nem tudtam szárazon érkeve lehetséges-e nyilvánossággal megérkezni. De még így is fel maradt a baj, hogy Marseilleből kellene telegraphiroznom mikorra várjanak 's két telegraphomnak válasz nélkül maradása azon gyanúra adott okot, hogy telegraphjaink kézhez nem jutnak.

Végre itt még is kapjunk egy telegraphot, melly Parisba érkezett — Szarvady utánunk küldé. Ennyit veszek ki belőle, hogy nem voltak Genuában hogy „depeche ouverte,“ hogy tengeren menjek, nappal érkezem, hogy tesznek a mit lehet arra, hogy fogadtatás legyen, de „hivatalos alig valószínű,“ nehézségek nagyok.

Ez nem biztató — Sok egyéb is nem az... — Meglátom 's én ugyan nem tágitok feltételeimtől. Ha nem — nem.

De az útra nézve a dolog vége az, hogy Marseillenek megyek, — de ha nappal akarok érkezni Genuába, csak a keddi hajóval mehetek 's szerdán érkezem. — Irányi holnap szárazon előre megy, — lesz másfél napja működni. — Így lévén a dolog, talán inkább itt töltöm a veszteglő napot — hogy lássam ezt is, ha már várni kell valahol.

Ha itt maradok, holnap hosszú levelet írok 's ha úgy fordul a dolog, hogy nem én megyek hozzátok vissza hosszú orral, hanem Te jössz Lelkern hozzám azzal a rendes pajkos kis orroddal, melly az én ujjomot annyira szokta invitálni, akkor majd le írom neked lépésről lépésre, hogy menj, merre menj, hogy ülj, hogy állj, hol

egyél 's mit — és hol hálj — 's az én kedvesem megigéri nekem, de szentül, hogy betüről betüre követi utasításomat — 's olly gyönyörű utat fogtok tenni Európa leggyönyörűbb részén, hogy az én Lelkem Angyalom fájós szivecskéje ihletettséggel fog felmagasztalódni szemléletén a természet szépségének. — A paradicsomi Comoi tó mellékét is meglátod. Azt hiszem, ha a dolog egy ideig függőben talál maradni, annak vártában a Porosz be mász e háborúba (ha teszi, óhajtom tegye, mielőtt a mi dolgunk elhatározatnák), azt hiszem egy kis pótlék lesz magán szempontból a csalódásokért, hogy legalább illy gyönyörű utat fogsz tenni — életed hú kalaúza karjain, s jó fiaid kíséretében stb.

S most jó éjszakát — jó éjszakát. Közel egy óra 's fáradt vagyok. — Szerelmem áldásai lebegnek álmaidok felett. — Csókollak ezerszer — magadat, lányomat 's fiaimat. — Beh messze van az a szerda, mikor levelet kapok tőled!

LAJOSOD

57.

[Torino], 1859 június 24.

KISS MIKLÓS PULSZKY FERENCNEK KOSSUTH GENOVÁBA ÉRKEZÉSÉRŐL ÉS MEGBESZÉLÉSÉRŐL CAVOURRAL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Kedves Barátom, A Kormányzó megérkezéséről tudom már értesülve vagy, de arrul nem, hogy én személyesen mennyire sajnálom, hogy így és nem másként üthetett ki utazása s érkezése. Híjjába sokszor a legjobb akarat sem elégséges a dolgok szerencsés elintézésére, még ha a természetes ügyetlenség sem vádolja az intézőt.

Hivatalos és udvarias eljárást akarván követni, a Kormányzó elküldött engem a Genuai kormányzóhoz és katonai főparancsnokhoz azon tudakozással, hogy mikor lennének hon s készek az ő látogatását fogadni. Mindketten azzal válaszoltak, hogy tüstént kormányzónkhoz jöttek tisztelkedni, mely látogatást K. egy óra múltán viszszaadá nekik.

Nem a kifolyásokhoz, hanem a forrásokhoz kíván menni K., elhagyá tegnap este Genuát a Cs[ászár] a K[irály] és a H[erczeg] főhadiszállására menendő, velök egyenesen értekezni. Útközben a vasuti állomásokon mindenütt roppant néptömeg várt reá s frenetice éljenezte, sőt Noviban a katonai parancsnokság is (Tábornok 's Ezredes) részt vett a demonstratióban.

Én kísérendem K.-t a főhadiszállásokra s foglak értesíteni ha lesz miről. Jelenleg van C[avour]nál, Klapkát betegen hagytuk tegnap Genuában, de igazán beteg ám szegény.

Isten veled Ferkó, igaz barátod

KISS MIKLÓS

12 óra.

A tulsó lapon a nyilvánosság elé is mehet nagyrészben, de ami itt következik, az nem.